

Núm. de Protocol: 2100079/2014
Núm. De Rotlle: TSJA-0000034/2015

SENTÈNCIA 30-2016

PARTS:

Apel·lant: Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS)

Representant: Sra. CMS

Advocat: Sr. AME

Apel·lats: Sr. FRN

Sra. ABC

Representant: ídem

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: M. I. Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA

Magistrats: M. I. Sr. Bernard PLAGNET

M. I. Sra. Marie CONTE

Andorra la Vella, vint-i-dos d'abril de dos mil setze.

El Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions número **2100079/2014**.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

1.- Els Srs. FRN i ABC van interposar demanda jurisdiccional contra la resolució del Consell d'Administració de la CASS de data 19 de juny de 2014, la qual confirmava, en alçada, la decisió anterior del 5 de maig de 2014. Per mitjà d'aquestes resolucions s'acordava suspendre la relació en tant que assegurada indirecta de la Sra. B. pel període que va del 16 d'octubre de 2002 fins el 5 de novembre de 2012, i reclamar-los-hi la quantitat de 3.402,93.-€ en concepte de despeses mèdiques indegudament abonades.

2.- Per sentència del dia 3 de març de 2015, la Secció Administrativa del Tribunal Unipersonal del Batlle, ha estimat la demanda promoguda pels Srs. FRN i ABC, i ha declarat l'anul·lació de les resolucions de la CASS.

3.- La representació processal de la CASS ha interposat recurs d'apel·lació contra l'esmentada sentència del Tribunal Unipersonal del Batlle, que es fonamenta, en síntesi, en les següents al·legacions:

a) La CASS no va procedir a canviar el seu criteri respecte la condició d'assegurada indirecta de la Sra. B., sinó que, en prendre coneixement l'any 2014 de la condició d'administradora de societats de la Sra. B., va actuar com corresponia aplicant la Llei i incoant l'expedient administratiu corresponent.

b) D'acord amb les facultats revisores que té encomanades, la CASS en aplicació de l'article 32 de la Llei de la seguretat social, es troba legitimada per deixar sense efecte l'afiliació com assegurada indirecta de la Sra. B., i reclamar-li d'acord amb l'article 115 de la citada Llei les prestacions mèdiques abonades.

c) No s'ha provocat cap tipus de retard deslleial, atès que la CASS no tenia la possibilitat fefaent de poder comprovar els actes declaratius de l'assegurat.

d) D'acord amb els principis de l'interès públic i de legalitat la CASS pot revocar actes anteriors si a resultes d'actes de verificació constata una infracció de la normativa de la seguretat social.

4.- En la seva contesta de data 30 d'abril de 2015, els Srs. FRN i ABC s'oposen al recurs d'apel·lació i manifesten principalment que les successives sol·licituds presentades pels agents a la CASS respecte la seva condició d'assegurat directe o indirecte, així com la documentació de les diferents societats i empreses lliurades amb les sol·licituds, permetien a l'ens gestor disposar del conjunt de dades per establir correctament els

seus fitxers, sense que en el moment de presentar les corresponents sol·licituds els agents fossin requerits per completar les seves declaracions.

5.- Per Providència de data 22 de juliol de 2015 es va acordar per millor proveir oficiar la CASS per l'obtenció d'unes dades complementàries, practicant-se la prova corresponent.

6.- En haver estat acordada la substitució de la vista oral pel tràmit de conclusions, les parts van presentar els escrits corresponents, en els quals van reproduir substancialment les al·legacions que anteriorment havien formulat.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, segons l'article 39.3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- La qüestió que és objecte de debat en aquest procés versa, en primer lloc, sobre si procedia l'afiliació com a assegurada indirecta d'una persona que va formar part del Consell d'administració de tres societats diferents, durant diversos períodes. En segon lloc, si s'arriba sobre el primer punt a una resposta negativa, caldrà determinar si la CASS pot reclamar l'import de les prestacions abonades de forma indeguda durant els darrers tres anys.

Tercer.- Aquesta Sala ha examinat en reiterades ocasions litigis de naturalesa similar a l'actual, de manera que s'han de reiterar els pronunciaments que es van fer en aquells supòsits. En tal sentit, la sentència núm. 39-2014, de 24 d'octubre, afirma que:

“La qüestió relativa a si els administradors d'una societat mercantil podien o no ostentar la condició d'assegurat indirecte ha estat ja examinada en diverses ocasions per aquesta Sala, que ha declarat que es tracta d'una activitat amb finalitat lucrativa, ja que els membres del Consell d'administració assumeixen de forma col·legiada les funcions d'administració, gestió i representació de la persona jurídica.

La recent sentència núm. 8-2014, de 28 de març, analitza un supòsit de fet que resulta plenament equiparable al que és objecte d'aquesta litis, i afirma que:

“L'article 13 de la Llei 17/2008 disposa:

1. *Són persones assegurades indirectes aquelles que es troben a càrrec d'una persona assegurada directa, a condició que no siguin elles mateixes persones assegurades directes, excepte en els supòsits dels règims especials regulats als articles 223 i 224, que no exerceixin cap activitat professional o amb finalitat lucrativa, que resideixin de manera legal a Andorra i que es trobin incloses en algun dels apartats següents:*

a) El cònjuge d'una persona assegurada directa...

En el cas present, es tracta de determinar si la interessada compleix la condició prevista en aquest article "que no exerceixi cap activitat professional o amb finalitat lucrativa".

Aquesta Sala s'ha pronunciat sobre aquesta qüestió:

"En conseqüència, amb independència de que el càrrec de President sigui o no retribuït, s'ha de concloure que la condició de membre del Consell d'Administració d'una societat mercantil com la que ara s'examina suposa el desenvolupament d'una activitat amb finalitat lucrativa, als efectes previstos en l'article 4 del Reglament tècnic de la CASS, per la qual cosa s'ha de desestimar el present recurs d'apel·lació i confirmar íntegrament la sentència impugnada" (Sentència 03-2007 del 30 de gener de 2007).

La Sala ha confirmat aquesta jurisprudència en la Sentència 31/2010 del 10 de maig de 2010:

"En conseqüència, amb independència de que el càrrec de President fos o no retribuït, es va concloure que la condició de membre del Consell d'Administració d'una societat mercantil suposava el desenvolupament d'una activitat amb finalitat lucrativa, als efectes previstos en l'article 4 del Reglament tècnic de la CASS, per la qual cosa resultava improcedent que la interessada ostentés la condició de drethavent d'un assegurat".

La precisió aportada en aquesta sentència no és d'aplicació en el present litigi.

"Encara que, segons resulta de l'anterior doctrina jurisprudencial, la condició de President del consell d'administració d'una societat mercantil sigui en termes generals incompatible amb la condició de drethavent d'un assegurat, això no implica que s'hagi de prescindir de les concretes circumstàncies que es presenten en cada cas, les quals poden suposar, en determinats supòsits especials, una excepció al principi general abans esmentat".

En el cas jutjat per la Sentència del 10 de maig de 2010, la societat estava en situació de fallida.

Resulta clarament d'aquesta jurisprudència que "la condició de membre del consell d'administració d'una societat mercantil suposava el desenvolupament d'una activitat amb finalitat lucrativa..."

Quart.- Pel que fa al reintegrament de les prestacions indegudes, l'esmentada sentència de 24 d'octubre de 2014 afirma que:

“La qüestió relativa a la devolució de les prestacions de reembossament indegudament percebudes fa necessari recordar els pronunciaments d'aquesta Sala sobre el procediment que s'ha de seguir per a la revisió d'actes administratius declaratius de drets.

1. En termes generals, quan es pretén revisar un acte d'aquesta naturalesa, l'Administració ha de procedir a impugnar-lo davant la Jurisdicció administrativa, fent ús de les facultats que li atribueix l'article 23 de la seva llei reguladora, per tal de què sigui aquesta darrera la que, previ el corresponent procés contradictori, examini la concurrència del vici denunciat i declari la invalidesa de l'acte.

2. Tanmateix, la necessitat d'acudir a aquest tipus de procediment, que té per objecte assegurar el principi de seguretat jurídica, queda exclosa quan l'acte s'ha dictat en base a dades o declaracions subministrades pel propi interessat, que no resulten ajustades a la realitat dels fets. En aquest cas no es tracta en realitat d'examinar la legalitat o il·legalitat de l'acte, és a dir, la verificació del criteri jurídic que ha presidit la seva adopció, sinó que es planteja la mera constatació de què la situació de fet invocada per l'interessat no concorda amb la realitat.

3. Quant es tracta, com aquí succeeix, d'un acte d'afiliació o enquadrament, que es duu a terme sense un control exhaustiu previ per part de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, es parteix de les manifestacions dels propis interessats, de manera que les omissions o inexactituds dels mateixos autoritzen la CASS a realitzar les modificacions necessàries per tal d'ajustar el contingut de l'acte a la realitat de la situació de fet.

4. En aquest darrer cas, són aplicables els articles 32 i 115 de la Llei de la seguretat social. El primer d'aquests preceptes afirma que:

“L'afiliació de persones excloses del camp d'aplicació del sistema de seguretat social que sigui declarada indeguda determina la reposició a la situació existent en el moment anterior a l'esmentada afiliació indeguda”.

Per la seva part, l'article 115 estableix de forma general que:

“Qualsevol persona que ha percebut indegudament prestacions de la seguretat social ha de reintegrar el seu import”.

L'aplicació d'aquestes normes fa que sigui procedent la reclamació que fa la CASS de les prestacions que va abonar de forma indeguda durant els tres anys anteriors, període en el qual encara no ha prescrit l'obligació de reintegrament, segons l'article 115.3 de la Llei de la seguretat social”.

Cinquè.- En el cas que ara s'examina, la Sra. A.B.C. va exercir funcions com a membre del Consell d'administració de tres societats diferents durant el període litigiós, segons resulta de la certificació que consta al foli 73 de les actuacions. En conseqüència, en aplicació de la jurisprudència esmentada, resulta evident que no podia tenir la condició d'assegurada indirecta, que resulta incompatible amb la d'administrador d'una societat.

La sentència apel·lada reconeix aquest fet, però conclou finalment que concorren en aquest cas determinades circumstàncies que fan que l'actuació administrativa no sigui ajustada a dret. En especial, considera que la CASS coneixia la vinculació de la Sra. B. amb les societats mercantils que administrava, ja que la interessada havia presentat la documentació corresponent, o, al menys, l'entitat parapública no nega aquest fet. D'altra banda, si es va acceptar l'afiliació de l'agent com a assegurada indirecta, malgrat conèixer la seva condició de membre de diversos Consells d'administració, considera que ha tingut lloc un canvi de criteri que resulta contrari als principis de la bona fe i de la protecció de la confiança legítima.

La tesi que sosté la sentència recorreguda descansa, en definitiva, sobre el fet de que la CASS va conèixer, o va poder conèixer, que la interessada formava part de diversos Consells d'administració i, tanmateix, va acceptar la seva afiliació com a drethavent del seu espòs.

Sobre aquest punt, la Sala va disposar la pràctica de noves proves en aquesta instància, a fi de verificar si, efectivament, la demandada havia tingut coneixement de què l'agent era administradora d'aquelles societats. Doncs bé, el resultat d'aquestes proves no permet compartir les conclusions de la sentència apel·lada.

En efecte, la interessada consta en els documents que s'han aportat com a sòcia de les tres entitats, però no com administradora o representant de les mateixes, de manera que no es pot afirmar que la CASS hagués estat coneixedora de la incompatibilitat en què incorria la Sra. B. Així resulta tant de les corresponents sol·licituds d'inscripció de les empreses, com dels certificats del Registre de societats mercantils i de la resta dels documents que s'han incorporat a les actuacions.

En conseqüència, procedeix aplicar en aquest cas la doctrina general que conté la referida sentència núm. 39-2014, de manera que s'ha d'estimar íntegrament el recurs d'apel·lació que formula la CASS i, revocant la sentència impugnada, desestimar la demanda inicialment interposada pels agents.

Sisè.- No es fa cap pronunciament sobre el pagament de costes judicials per raó de manca de temeritat.

DECISIÓ

En atenció a tot el què s'ha exposat, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en nom del poble andorrà, decideix:

Primer.- Estimar el recurs d'apel·lació que interposa la Caixa Andorrana de Seguretat Social contra la sentència dictada el 3 de març de 2015 pel Tribunal Unipersonal del Batlle, Secció Administrativa, la qual es revoca i deixa sense efecte.

Segon.- Desestimar la demanda formulada pels Srs. FRN i ABC contra la Caixa Andorrana de Seguretat Social i declarar que les resolucions impugnades de 5 de maig i 19 de juny de 2014 són ajustades a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

Tercer.- No fer cap pronunciament sobre el pagament de les costes judicials d'ambdues instàncies.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal Unipersonal del Batlle, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.